

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

УЗ МЕТОДОЛОГИЈУ ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ ЦЕНЕ ПРИСТУПА СИСТЕМУ ЗА ТРАНСПОРТ ПРИРОДНОГ ГАСА

Агенција за енергетику Републике Србије (у даљем тексту: Агенција) донела је Методологију за одређивање цене приступа систему за транспорт природног гаса (у даљем тексту: Методологија), којом је утврђен начин одређивања референтних цена приступа транспортном систему за природни гас који је усклађен са Уредбом о мрежним правилима о хармонизованим тарифама за транспорт природног гаса („Службени гласник РС“, број 112/22)-у даљем тексту Уредба, којом је у Републици Србији транспонована Одлука 2018/07 Сталне групе на високом нивоу Енергетске заједнице о адаптацији Уредбе ЕУ 2017/460 (Commission Regulation (EU) 2017/460 *establishing a network code on harmonised transmission tariff structures for gas*).

Агенција за енергетику Републике Србије спровела је јавну консултацију о нацрту ове методологије као и консултацију са надлежним телом из члана 76. став 2. Уговора о оснивању Енергетске заједнице. Секретаријат Енергетске заједнице није имао примедбе на садржину ове методологије, а примедбе нису имали ни суседна регулаторна тела Потписница Уговора о ЕнЗ, укључујући регулаторна тела Мађарске и Републике Бугарске.

Утврђена је заједничка примена ове методологије од стране оператора транспортних система који обављају делатност транспорта и управљања транспортним системом по регулисаним ценама, као и да цене приступа транспортним системима Агенција одреди пре почетка аукција годишњих капацитета за гасну годину 2025/2026. Ову Методологију заједнички треба да примене актуелни оператори транспортног система који примењују регулисане цене, тако што ће своје повезане системе посматрати као целину тј. као јединствен улазно излазни систем. Агенција у складу са чланом 55. став 2. тачка 2) Закона одређује заједничке цене приступа посматрајући ове транспортне системе као целину.

Методологија је објављена у „Службеном гласнику РС“, број 12/25 од 07. фебруара 2025. године и ступа на снагу осмог дана од дана објављивања.

[1] Информације о параметрима коришћеним у предложеној Методологији

[А] Опис предложене Методологије

Методологијом је предвиђен метод регулације цене приступа систему за транспорт природног гаса који је заснован на оправданим трошковима пословања и одговарајућем приносу на средства уложена у ефикасно обављање енергетске делатности, дефинисани су тарифни елементи за који се утврђују тарифе, начин израчунавања регулисаних цена приступа, односно тарифа, начин обрачуна услуге транспорта, дужина тарифног и регулаторног периода, начин утврђивања оправданости трошкова, начин, поступак и рокови за достављање документације и одређује се обавеза заједничке примене Методологије када више оператора обавља делатност транспорта на територији Републике Србије, као и принципи ефикасног механизма за компензацију прихода и расхода, нивои мултипликатора и сезонских фактора и попушта, коришћење аукцијске премије и други елементи прописани Уредбом и чл. 90-91 Закона о енергетици.

Методологија се заснива на удаљености пондерисаној капацитетом.

Хомогени скуп тачака је када две или више улазних или излазних тачака буду замењено једном тачком при израчунавању тарифних елемената.

Хомогени скуп тачака може бити састављен од једне од следећих врста тачака: улазне тачке интерконекције, излазне тачке интерконекције, улазне тачке у Републици Србији из другог транспортног система, излазне тачке у Републици Србији, улазне тачке из складишта природног гаса, излазне тачке из складишта природног гаса и улазне тачке из производних објеката.

Хомогени скупови улазних тачака у овој Методологији су: улазне тачке интерконекције и улазне тачке у Републици Србији из другог транспортног система, као и улазне тачке из производних објеката. Хомогени скуп излазних тачака су излазне тачке у Републици Србији.

Делови одобреног прихода од услуге транспорта распоређени на улазе у транспортни систем утврђују се на основу пондерисане просечне удаљености за сваку од улазних тачака у транспортни систем, а делови одобреног прихода од услуге транспорта распоређени на излазе из транспортног система утврђују се на основу тежинског просечног растојања за сваку од излазних тачака из транспортног система.

Израчунавање делова одобреног прихода од услуге транспорта распоређених на улазе у транспортни систем

Пондерисана просечна удаљеност за сваку улазну тачку у транспортни систем се рачуна у складу са формулом:

$$\text{ППУ}_{\text{ул}} = \sum_{\text{из}} (\text{КАП}_{\text{из}} * \text{У}_{\text{ул,из}}) / \sum_{\text{из}} \text{КАП}_{\text{из}}$$

$\text{ППУ}_{\text{ул}}$ – пондерисана просечна удаљеност за улазну тачку у транспортни систем (у km);

$\text{КАП}_{\text{из}}$ – планирани уговорени капацитет за сваку излазну тачку из транспортног система (у kWh/дан);

$\text{У}_{\text{ул,из}}$ – удаљеност између улазне тачке за коју се рачуна пондерисана просечна удаљеност и сваке излазне тачке из транспортног система (у km).

За хомогени скуп улазних тачака израчунава се јединствено пондерисано учешће и јединствени тарифни елемент.

Пондерисана просечна удаљеност за хомогени скуп од „к“ улазних тачака се утврђује у складу са формулом:

$$\text{ППУХ}_{\text{ул}} = \sum_{\text{к}} (\text{КАП}_{\text{ул,к}} * \text{ППУ}_{\text{ул,к}}) / \sum_{\text{к}} \text{КАП}_{\text{ул,к}}$$

$\text{ППУХ}_{\text{ул}}$ – пондерисана просечна удаљеност за хомогени скуп улазних тачака (у km);

$\text{КАП}_{\text{ул,к}}$ – планирани уговорени капацитет за сваку од „к“ улазних тачака из хомогеног скупа (у kWh/дан);

$\text{ППУ}_{\text{ул,к}}$ – пондерисана просечна удаљеност за сваку од „к“ улазних тачака из хомогеног скупа (у km).

Пондер трошка у одобреном приходу од услуге транспорта за сваки од улаза у транспортни систем „у“ у делу одобреног прихода од услуге транспорта распоређеног на тарифне елементе за капацитет за улазе у транспортни систем, се рачуна у складу са формулом:

$$\text{ПТУ}_y = \text{КАП}_y * \text{ППУ}_y / \sum_y (\text{КАП}_y * \text{ППУ}_y)$$

ПТУ_y – пондер трошка за улаз „у“ у транспортни систем, у делу одобреног прихода од услуге транспорта распоређеног на тарифне елементе за капацитет за улазе у транспортни систем;

КАП_y – планирани уговорени капацитет за улаз „у“ у транспортни систем (у kWh/дан);

ППУ_y – пондерисана просечна удаљеност за улаз „у“ у транспортни систем (у km) и

у - улаз у транспортни систем из складишта, производње или другог транспортног система.

За улаз из складишта се утврђује попуст, тако да се коначни пондери трошка улаза у делу одобреног прихода од услуге транспорта распоређеног на тарифне елементе за капацитет за улазе у транспортни систем рачунају у складу са формулама:

$$\text{ПТУК}_{\text{СК}} = (1 - \text{КПУ}_{\text{СК}}) * \text{ПТУ}_{\text{СК}}$$

$$\text{ПТУКК}_{\text{ТС}} = \text{ПТУ}_{\text{ТС}} + (\text{КПУ}_{\text{СК}} * \text{ПТУ}_{\text{СК}}) * (\text{ПТУ}_{\text{ТС}} / (\text{ПТУ}_{\text{ТС}} + \text{ПТУ}_{\text{ПГ}}))$$

$$\text{ПТУК}_{\text{ПГ}} = \text{ПТУ}_{\text{ПГ}} + (\text{КПУ}_{\text{СК}} * \text{ПТУ}_{\text{СК}}) * (\text{ПТУ}_{\text{ПГ}} / (\text{ПТУ}_{\text{ТС}} + \text{ПТУ}_{\text{ПГ}}))$$

$\text{ПТУК}_{\text{СК}}$ – коначни пондер трошка улаза складиште у делу одобреног прихода од услуге транспорта распоређеног на тарифне елементе за капацитет за улазе у транспортни систем;

$\text{КПУ}_{\text{СК}}$ – 0,9 - коефицијент попушта за улаз складиште;

ПТУ_{ск} – пондер трошка за улаз складиште у делу одобреног прихода од услуге транспорта распоређеног на тарифне елементе за капацитет за улазе у транспортни систем;

ПТУК_{тс} – коначни пондер трошка за улаз транспортни систем у делу одобреног прихода од услуге транспорта распоређеног на тарифне елементе за капацитет за улазе у транспортни систем;

ПТУ_{тс} – пондер трошка за улаз транспортни систем у делу одобреног прихода од услуге транспорта распоређеног на тарифне елементе за капацитет за улазе у транспортни систем;

ПТУК_{пг} – коначни пондер трошка за улаз производња у одобреном приходу од услуге транспорта распоређеног на тарифне елементе за капацитет за улазе у транспортни систем;

ПТУ_{пг} – пондер трошка за улаз производња у делу одобреног прихода од услуге транспорта распоређеног на тарифне елементе за капацитет за улазе у транспортни систем.

Расподела дела одобреног прихода од услуге транспорта распоређеног на тарифне елементе капацитет по улазима у транспортни систем се израчунава у складу са формулама:

$$\text{ОПТУ}_{\text{тс,т}} = \text{ПТУК}_{\text{тс}} * \text{ОПТУ}_{\text{т}}$$

$$\text{ОПТУ}_{\text{пг,т}} = \text{ПТУК}_{\text{пг}} * \text{ОПТУ}_{\text{т}}$$

$$\text{ОПТУ}_{\text{ск,т}} = \text{ПТУК}_{\text{ск}} * \text{ОПТУ}_{\text{т}}$$

ОПТУ_т – део одобреног прихода од услуге транспорта распоређен на тарифне елементе за капацитет за улазе у транспортни систем у тарифном периоду т (у динарима);

ОПТУ_{тс,т} – део одобреног прихода од услуге транспорта распоређен на тарифни елемент „улазни капацитет из транспортног система“ у тарифном периоду т (у динарима);

ОПТУ_{пг,т} – део одобреног прихода од услуге транспорта распоређен на тарифни елемент „улазни капацитет производња“ у тарифном периоду т (у динарима) и

ОПТУ_{ск,т} – део одобреног прихода од услуге транспорта распоређен на тарифни елемент „улазни капацитет складиште“ у тарифном периоду т (у динарима).

Израчунавање делова одобреног прихода од услуге транспорта распоређених на излазе из транспортног система

Пондерисана просечна удаљеност за сваку излазну тачку из транспортног система рачуна се у складу са формулом:

$$\text{ППУ}_{\text{из}} = \sum_{\text{ул}} (\text{КАП}_{\text{ул}} * U_{\text{из,ул}}) / \sum_{\text{ул}} \text{КАП}_{\text{ул}}$$

ППУ_{из} – пондерисана просечна удаљеност за излазну тачку из транспортног система (у km);

КАП_{ул} – планирани уговорени капацитет за сваку улазну тачку из транспортног система (у kWh/дан);

U_{из,ул} – удаљеност између излазне тачке за коју се рачуна пондерисана просечна удаљеност и сваке улазне тачке у транспортни систем (у km).

За хомогени скуп излазних тачака израчунава се јединствено пондерисано учешће и јединствени тарифни елемент.

Пондерисана просечна удаљеност за хомогени скуп од „м“ излазних тачака утврђује се у складу са формулом:

$$\text{ППУХ}_{\text{из}} = \sum_{\text{м}} (\text{КАП}_{\text{из,м}} * \text{ППУ}_{\text{из,м}}) / \sum_{\text{м}} \text{КАП}_{\text{из,м}}$$

ППУХ_{из} – пондерисана просечна удаљеност за хомогени скуп излазних тачака (у km);

КАП_{из,м} – планирани уговорени капацитет за сваку од „м“ излазних тачака из хомогеног скупа (у kWh/дан);

ППУ_{из,м} – пондерисана просечна удаљеност за сваку од „м“ излазних тачака из хомогеног скупа (у km).

Пондер трошка у одобреном приходу од услуге транспорта за сваки од излаза из транспортног система „и“ у делу одобреног прихода од услуге транспорта распоређеног на тарифне елементе за капацитет за излазе из транспортног система, рачуна у складу са формулом:

$$ПТИ_{и} = КАП_{и} * ППУ_{и} / \sum_{и} (КАП_{и} * ППУ_{и})$$

ПТИ_и – пондер трошка за излаз „и“ из транспортног система у делу максимално дозвољеног прихода распоређеног на тарифне елементе за капацитет за излазе из транспортног система;

КАП_и – планирани уговорени капацитет за излаз „и“ из транспортног система (у kWh/дан);

ППУ_и – пондерисана просечна удаљеност за излаз „и“ из транспортног система (у km) и

и - излаз из транспортног система у: складиште, интерконектор или домаћу потрошњу.

За излаз у складиште се утврђује попуст, тако да се коначни пондери трошка излаза у делу одобреног прихода од услуге транспорта распоређеног на тарифне елементе за капацитет за излазе из транспортног система рачунају у складу са формулама:

$$ПТИК_{ск} = (1 - КПИ_{ск}) * ПТИ_{ск}$$

$$ПТИК_{дп} = ТУИ_{дп} + (КПИ_{ск} * ПТИ_{ск}) * (ПТИ_{дп} / (ПТИ_{дп} + ПТИ_{ин}))$$

$$ПТИК_{ин} = ПТИ_{ин} + (КПИ_{ск} * ПТИ_{ск}) * (ПТИ_{ин} / (ПТИ_{дп} + ПТИ_{ин}))$$

ПТИК_{ск} – коначни пондер трошка за излаз у складиште у делу одобреног прихода од услуге транспорта распоређеног на тарифне елементе за капацитет за излазе из транспортног система;

КПИ_{ск} – 0,9 - коефицијент попушта за излаз у складиште;

ПТИ_{ск} – пондер трошка излаз у складиште у делу одобреног прихода од услуге транспорта распоређеног на тарифне елементе за капацитет за излазе из транспортног система;

ПТИК_{дп} – коначни пондер трошка за излаз домаћа потрошња у делу одобреног прихода од услуге транспорта распоређеног на тарифне елементе за капацитет за излазе из транспортног система;

ПТИ_{дп} – пондер трошка излаза домаћа потрошња у делу одобреног прихода од услуге транспорта распоређеног на тарифне елементе за капацитет за излазе из транспортног система;

ПТИК_{ин} – коначни пондер трошка за излаз интерконектор у делу одобреног прихода од услуге транспорта распоређеног на тарифне елементе за капацитет за излазе из транспортног система;

ПТИ_{ин} – пондер трошка излаз интерконектор у делу одобреног прихода од услуге транспорта распоређеног на тарифне елементе за капацитет за излазе из транспортног система.

Расподела дела одобреног прихода од услуге транспорта распоређеног на тарифне елементе по излазима у транспортни систем израчунава у складу са формулама:

$$ОПТИ_{дп,т} = ПТИК_{тс} * ОПТИ_{т}$$

$$ОПТИ_{ин,т} = ПТИК_{пг} * ОПТИ_{т}$$

$$ОПТИ_{ск,т} = ПТИК_{ск} * ОПТИ_{т}$$

ОПТИ_т – део одобреног прихода од услуге транспорта распоређен на тарифне елементе за капацитет за излазе из транспортног система у тарифном периоду т (у динарима);

ОПТИ_{дп,т} – део одобреног прихода од услуге транспорта распоређен на тарифни елемент „излазни капацитет домаћа потрошња“ у тарифном периоду т (у динарима);

ОПТИ_{ин,т} – део одобреног прихода од услуге транспорта распоређен на тарифни елемент „излазни капацитет интеконектор“ у тарифном периоду т (у динарима) и

ОПТИ_{ск,т} – део одобреног прихода од услуге транспорта распоређен на тарифни елемент „излазни капацитет складиште“ у тарифном периоду т (у динарима).

Референтне цене за улазе и излазе са транспортног система су утврђене на основу плана уговорених капацитета (годишњих, кварталних, месечних, дневних и часовних капацитета) у тарифном периоду и растојања између сваког улаза и излаза из транспортног система

Планирани уговорени капацитет за тарифни период за сваку од улазних и сваку од излазних тачака са транспортног система се израчунава у складу са формулом:

$$\text{ПУК} = \text{ПУКГ} + \text{ПУКК} + \text{ПУКМ} + \text{ПУКД} + \text{ПУКЧ}$$

ПУК – план уговорених капацитета за тарифни период (у kWh/дан);

ПУКГ – план уговорених годишњих капацитета (у kWh/дан);

ПУКК – план уговорених кварталних капацитета сведен на годишње капацитете (у kWh/дан);

ПУКМ – план уговорених месечних капацитета сведен на годишње капацитете (у kWh/дан);

ПУКД – план уговорених дневних капацитета сведен на годишње капацитете (у kWh/дан);

ПУКЧ – план уговорених часовних капацитета сведен на годишње капацитете (у kWh/дан).

План уговорених кварталних, месечних, дневних и часовних капацитета сведен на годишње капацитете за тарифни период се рачунају у складу са формулама:

$$\text{ПУКК} = 1.1 * \sum_k (\text{КС}_k * \text{ПУК}_k * (\text{БДК}_k / \text{БДТП}))$$

$$\text{ПУКМ} = 1.2 * \sum_m (\text{КС}_m * \text{ПУК}_m * (\text{БДМ}_m / \text{БДТП}))$$

$$\text{ПУКД} = 2 * \sum_m (\text{КС}_m * \text{ПУК}_d * (1 / \text{БДТП}))$$

$$\text{ПУКЧ} = 2.2 * \sum_m (\text{КС}_m * \text{ПУК}_c * (1 / \text{БЧТП}))$$

КС_к - сезонски коефицијент за одговарајући к-ти квартал;

КС_м - сезонски коефицијент за одговарајући м-ти месец;

ПУК_к – план уговорених кварталних капацитета у одговарајућем к-том кварталу;

ПУК_м – план уговорених месечних капацитета у одговарајућем м-том месецу;

ПУК_д – план уговорених дневних капацитета у одговарајућем м-том месецу;

ПУК_ч – план уговорених часовних капацитета у одговарајућем м-том месецу;

БДК_к – број гасних дана у одговарајућем к-том кварталу;

БДМ_м – број гасних дана у одговарајућем м-том месецу;

БЧМ_м – број часова у одговарајућем м-том месецу;

БДТП – број гасних дана у тарифном периоду;

БЧТП – број часова у тарифном периоду.

Референтне цене се утврђују за три улаза у транспортни систем и три излаза из транспортног система:

Референтне цене, односно годишње тарифе за непрекидни капацитет се израчунавају као количник одобреног прихода од услуге транспорта распоређеног на одговарајући тарифни елемент за капацитет и одговарајућег тарифног елемента, односно планираног уговореног капацитета за тарифни период.

Тарифни елементи су:

улаз транспортни систем, који је хомогени скуп свих улазних тачака које се повезују на излазне тачке из другог транспортног система (места повезивања два транспортна система);

улаз производња, који је кластер свих улазних тачака из производње природног гаса;

улаз складиште, који је улазна тачка из складишта природног гаса;
излаз домаћа потрошња, који је скуп свих излазних тачака домаћа потрошња;
излаз интерконектор, који је излазна тачка интерконектор и
излаз складиште, који је излазна тачка у складиште природног гаса.

Методологија не примењује локацијске сигнале, односно једини попусти на тарифе који се примењују су за улаз складиште и за излаз складиште.

Одобрени приход од услуге транспорта расподељује се 50% на улазе у транспортни систем и 50% на излазе из транспортног система.

100% одобреног прихода од услуге транспорта се расподељује на тарифни елемент капацитет. Тарифни елемент енергент није уведен, с обзиром да су укупни трошкови набавке природног гаса за сопствене потребе оператора транспортних система (покривање губитака на транспортном систему, рад компресора, предгревање природног гаса на излазима са транспортног система према крајњим купцима и дистрибутивним системима и трошкови за грејање просторија на гасним станицама) били мањи од 5% укупних трошкова оператора током неколико последњих година.

Одобрени приход од услуге транспорта расподељује се 89,3% на транспорт за потребе корисника у Србији и 10,7% на прекогранични транспорт, а на основу плана уговорених капацитета на свим улазима и излазима из транспортног система и на основу удаљености између улазних и излазних тачака.

Изједначавање тарифа, без обзира на удаљеност пондерисану капацитетима улазне и излазне тачке, је извршено за хомогени скуп тачака улази из других транспортних система и хомогени скуп тачака излази домаћа потрошња и за улаз производња који је кластер свих улазних тачака из производње са локацијом са највећом производњом (74% од укупних капацитета производње) око које се налази највећи део других улаза из производње и при чему уговорени капацитети улаз производња износе 4 % укупних уговорених улазних капацитета.

Множењем са истим коефицијентом за улазе увећане су тарифе улаз транспортни систем и улаз производња како би оператор транспортног система имао приходе који су 50% одобреног прихода на улазима у транспортни систем, с обзиром да је примењен попуст од 90% на тарифу улаз складиште. Множењем са истим коефицијентом за излазе увећане су тарифе излаз домаћа потрошња и излаз интерконектор како би оператор транспортног система имао приходе који су 50% одобреног прихода на излазима, с обзиром да је примењен попуст од 90% на тарифу излаз складиште.

Оператори транспортних система за природни гас на територији Републике Србије заједнички примењују ову Методологију тако што транспортне системе којима управљају посматрају као целину (као један улазно-излазни систем).

Оператор(и) транспортних система који примењују регулисане цене достављају податке и документацију прописану овом методологијом до 30. априла сваке године за потребе одређивања цена за предстојећи тарифни период.

У случају да у Републици Србији делатност транспорта и управљања транспортним системом за природни гас обавља само један оператор транспортног система, тај оператор уз податке и документацију утврђену овим поглављем методологије, прилаже Агенцији и захтев за давање сагласности на акт о ценама из члана 92. Закона.

Уколико у Републици Србији делатност транспорта и управљања транспортним системом обавља више од једног оператора транспортног система, ти оператори достављају само податке и документацију у прописаном року, на основу којих података Агенција доноси акт о заједничким ценама приступа транспортним системима посматраним као целина, на основу овлашћења које је Агенцији прописано у члану 55. став 3. тачка 2) Закона.

Акт о ценама, односно акт Агенције о заједничким ценама се доноси за предстојећи и све остале тарифне периоде у току једног регулаторног периода (регулаторни период траје пет година, осим првог регулаторног периода који траје 3 године). Утврђена је и могућност када се изузетно цене могу изменити сагласно Закону и овој методологији, на захтев Агенције и на иницијативу оператора транспортног система за измену акта о заједничким ценама.

[Б] Образложење коришћених параметара који се односе на техничке карактеристике транспортног система

Технички капацитети на улазима у транспортни систем из других транспортних система и на излазима у друге транспортне системе су утврђени на основу максималних вредности дефинисаних у споразуму о радном режиму са суседним операторима транспортног система. Технички капацитети на улазу и излазу из подземног складишта су дефинисани у споразуму о радном режиму Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад и ПСГ Банатски Двор д.о.о. Нови Сад. Технички капацитети на улазима из домаће производње и на излазима из транспортног система Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад су на основу података о техничким капацитетима за гасну годину 2023.-2024. са интернет странице Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад. Технички капацитети на излазима из транспортног система Yügorosgaz Transport д.о.о. Ниш су на основу података из плана развоја Yügorosgaz Transport д.о.о. Ниш.

Уговорени капацитети на улазима и излазима са транспортног система којим управља Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад су просечне вредности уговорених капацитета у претходне три године, с тим да је претварање реализованих месечних и дневних капацитета у годишње било у складу са Методологијом. Уговорени капацитети на излазима са транспортног система којим управља Yügorosgaz Transport д.о.о. Ниш према крајњим купцима и дистрибутивним системима су реализоване вредности у претходном периоду. С обзиром да је транспорт природног гаса из правца Бугарске преко IP Калотина/Димитровград почео од 01. јанура 2024. године, процена уговорених капацитета Yügorosgaz Transport д.о.о. Ниш на тачкама интерконекције са транспортним системом Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад које могу бити и улази и излази из транспортног система је на основу најављених количина за транспорт и техничких могућности гасовода у функцији притисака на улазима у транспортни систем.

Количине природног гаса за гасну годину 2024/2025 су претпостављене тако да буду на нивоу реализације претходних година (2021-2023), количине природног гаса за гасну годину 2025/2026 су повећане за 1% и за гасну годину 2026/2027 су повећане за додатних 1%. Увоз природног гаса је предвиђен као разлика између потрошње и домаће производње. Претпоставка је да се највећи део увоза природног гаса, као и у претходне три године, реализовати из гасовода Гастрас д.о.о. Нови Сад. Досадашњи увоз из транспортног система FGSZ у Мађарској ће сада бити распоређен између увоза из правца Мађарске и из правца Бугарске преко нове тачке интерконекције Калотина/Димитровград.

Расподела прихода између појединих улазних и излазних тачака транспортног система је у Методологији заснована на удаљености између улазних и излазних тачака које је пондерисана са капацитетима улазних и излазних тачака. За израчунавање пондерисане просечне удаљености за сваку од улазних и сваку од излазних тачака је бирања је најкраћа транспортна рута између улазних и излазних тачака и планирани уговорени капацитети за улазне и излазне тачке.

[Ц] Технички капацитет на улазним и излазним тачкама

Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад

улазни капацитет из транспортног система – 316.187.328 kWh/дан;

улазни капацитет производња - 8.342.280 kWh/дан;

улазни капацитет складиште - 52.824.584 kWh/дан;

излазни капацитет домаћа потрошња - 264.733.321 kWh/дан;

излазни капацитет интерконектор - 25.431.200 kWh/дан;

излазни капацитет складиште - 29.581.767 kWh/дан.

Технички капацитет за улазне тачке из транспортног система је израчунат као збир улазних капацитета из повезаних транспортних система (141.977.184 kWh/дан FGSZ, 120.966.144 kWh/дан Гастрас д.о.о. Нови Сад и 53.244.000 kWh/дан Булгартрансгаз) према улазима у транспортни систем Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад. Технички капацитети осталих улазних и излазних тачака су на основу података о техничким капацитетима за гасну годину 2023.-2024. са интернет странице Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад.

Yugorosgaz Transport д.о.о. Ниш

улазни капацитет из транспортног система – 47.093.000 kWh/дан;

излазни капацитет домаћа потрошња - 54.624.000 kWh/дан.

Технички капацитет улазни капацитет из транспортног система Yugorosgaz Transport д.о.о. Ниш је утврђен на основу података о максималном капацитету IP Калотина/Димитровград из споразума о радном режиму између Булгатрансгаз и Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад, с обзиром да на гасоводу MG-10 Димитровград - Ниш за сада не постоји потрошња природног гаса. Излазни капацитет домаћа потрошња је збир излазних капацитета дистрибуција и крајњих купаца прикључених на транспортни систем Yugorosgaz Transport д.о.о. Ниш и капацитета на тачки приморедаје Појате између транспортних система Yugorosgaz Transport д.о.о. Ниш и Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад.

[Д] Уговорени капацитет на улазним и излазним тачкама

План уговорених капацитета Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад за три гасне године регулаторног периода је приказан у табели испод:

Тарифни елементи по гасним годинама	2024/2025 (kWh/дан)	2025/2026 (kWh/дан)	2026/2027 (kWh/дан)
улазни капацитет из транспортног система	128.000.000	130.560.000	133.171.200
улазни капацитет производња	6.788.937	6.788.937	6.788.937
улазни капацитет складиште	28.833.146	28.833.146	28.833.146
излазни капацитет домаћа потрошња	143.503.671	146.373.745	149.301.220
излазни капацитет интерконектор	14.292.816	14.292.816	14.292.816
излазни капацитет складиште	8.923.190	8.923.190	8.923.190

План уговорених капацитета Yugorosgaz Transport д.о.о. Ниш за три гасне године регулаторног периода је приказан у табели испод:

Тарифни елементи по гасним годинама	2024/2025 (kWh/дан)	2025/2026 (kWh/дан)	2026/2027 (kWh/дан)
улазни капацитет из транспортног система	10.000.000	10.000.000	10.000.000
улазни капацитет производња			
улазни капацитет складиште			
излазни капацитет домаћа потрошња	10.000.000	10.000.000	10.000.000
излазни капацитет интерконектор			
излазни капацитет складиште			

План уговорених капацитета спојених транспортних система Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад и Yugorosgaz Transport д.о.о. Ниш за три гасне године регулаторног периода је приказан у табели испод:

Тарифни елементи по гасним годинама	2024/2025 (kWh/дан)	2025/2026 (kWh/дан)	2026/2027 (kWh/дан)
улазни капацитет из транспортног система	128.000.000	130.560.000	133.171.200
улазни капацитет производња	6.788.937	6.788.937	6.788.937
улазни капацитет складиште	28.833.146	28.833.146	28.833.146

излазни капацитет домаћа потрошња	143.512.387	146.382.461	149.309.936
излазни капацитет интерконектор	14.292.816	14.292.816	14.292.816
излазни капацитет складиште	8.923.190	8.923.190	8.923.190

План уговорених капацитета спојених транспортних система Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад и Yugorosgaz Transport д.о.о. Ниш је за све тарифне елементе, изузев тарифног елемента излазни капацитет домаћа потрошња, једнак плану уговорених капацитета транспортног система Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад. Разлог је што Yugorosgaz Transport д.о.о. Ниш нема тарифне елементе улазни капацитет производња, улазни капацитет складиште, излазни капацитет интерконектор и излазни капацитет складиште, а улазни капацитет из транспортног система Yugorosgaz Transport д.о.о. Ниш је једнак излазном капацитету домаћа потрошња Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад за излазну тачку Трупале из гасовода MG-10 према транспортном систему Yugorosgaz Transport д.о.о. Ниш. Једина разлика је за излазни капацитет домаћа потрошња који је код Yugorosgaz Transport д.о.о. Ниш већи за 8.716 kWh/дан за све три гасне године, него планирани излаз Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад према Yugorosgaz Transport д.о.о. Ниш. На основу тога излазни капацитет домаћа потрошња је већи код спојених транспортних система Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад и Yugorosgaz Transport д.о.о. Ниш.

[Е] Количине и смер протока природног гаса на улазним и излазним тачкама

Претпоставка је да ће се највећи део увоза природног гаса реализовати из гасовода Гастрас д.о.о. Нови Сад преко три улазне тачке: Параћин, Панчево и Госпођинци при уобичајеним сценаријима потрошње природног гаса. Увоз из транспортног система FGSZ у Мађарској ће бити реализован у зимском периоду, као комбинација месечних и дневних капацитета. Повећање увоза из правца Мађарске је вероватно у случајевима максималне потрошње природног гаса у Србији током најхладнијих дана у години. Увоз из транспортног система Булгатрансгаза у Бугарској ће бити реализован током целе године уговарањем годишњег капацитета, а количине природног гаса ће, између осталог, зависити и од притиска на тачки интелеконеције Калотина/Димитовград.

Проток природног гаса из улазне тачке производња ће бити равномеран током читаве гасне године.

Подземно складиште ће радити сезонски, па ће се улазни капацитет из складишта на транспортном систему користи зими, а излазни капацитет у складиште лети.

Излазни капацитети домаћа потрошња и излазни капацитет интерконектор ће се користи као и претходних година, односно знатно више у зимском него у летњем периоду. Укупне транспортоване количине природног гаса ће бити на нивоу просека у претходне три године.

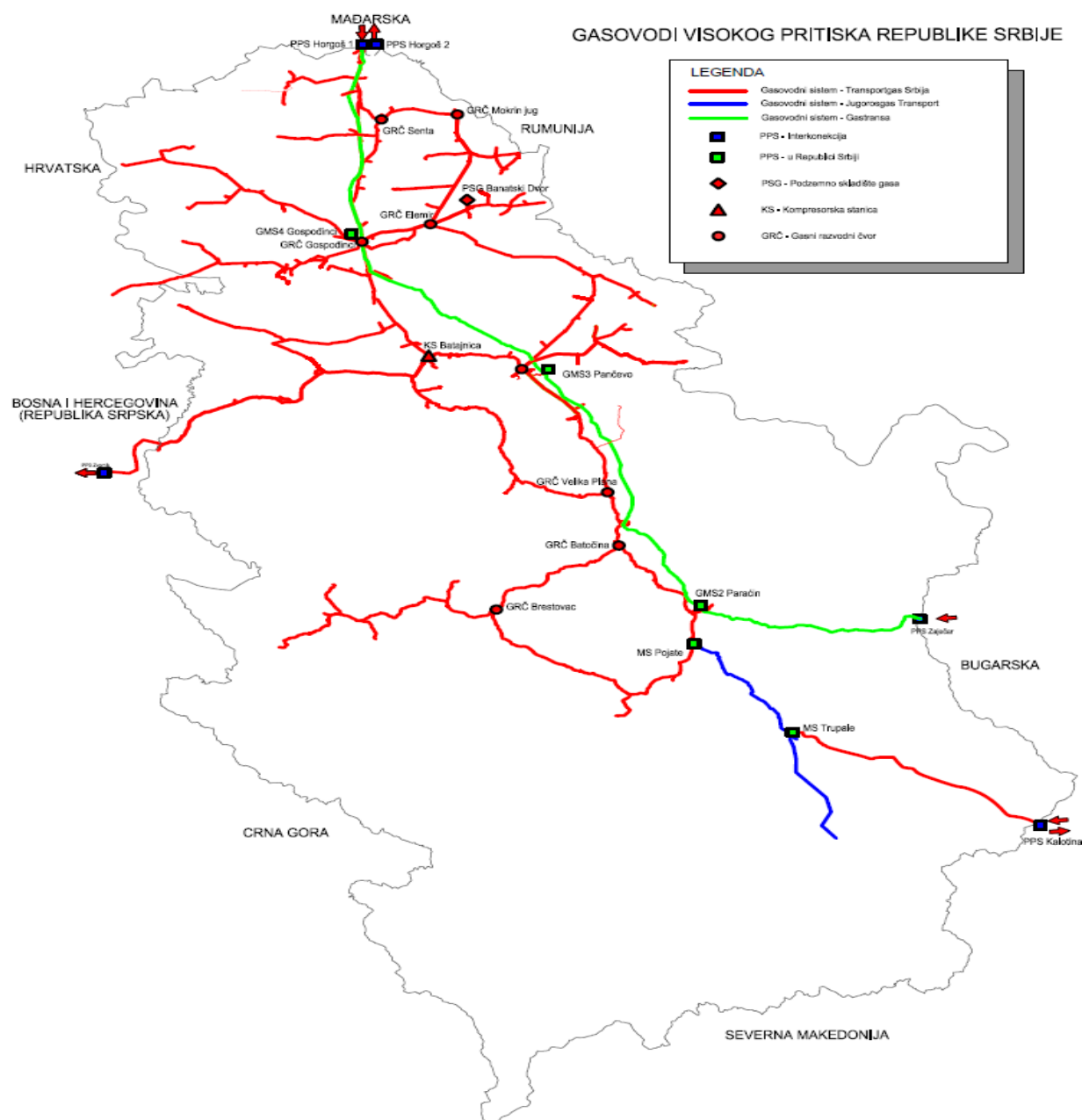
Количине природног гаса планиране за транспорт на излазима са транспортног система износе:

за гасну годину 2024/2025: 35.814 GWh, од чега је излаз домаћа потрошња 30,872 GWh, излаз складиште 2.257 GWh, излаз интерконектор 2.652 TWh и 33 GWh је сопствена потрошња оператора транспортног система;

за гасну годину 2025/2026: 36.150 GWh, од чега је излаз домаћа потрошња 31.180 GWh, излаз складиште 2.257 GWh, излаз интерконектор 2.679 TWh и 34 GWh је сопствена потрошња оператора транспортног система;

за гасну годину 2026/2027: 36.489 GWh, од чега је излаз домаћа потрошња 31.492 GWh, излаз складиште, 2.257 GWh, излаз интерконектор 2.706 TWh и 34 GWh је сопствена потрошња оператора транспортног система.

[Ф] Структурно представљање транспортних система са одговарајућим нивом детаља

Дужина транспортног система којим управља Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад је 2.604,0 km на дан 01. јануара 2024. године, од чега су магистрални гасоводи 600,9 km, доводни гасоводи са домаћих гасних поља 176,8 km и разводни гасоводи 1.826,3 km.

Дужина транспортног система којим управља Југорогас Транспорт д.о.о. Ниш је 124,9 km на дан 01. јануара 2024. године, од чега су магистрални гасоводи 85,1 km и разводни гасоводи 39,8 km.

Транспортни систем којим управља Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад 01. јануара 2024. године има 15 улазних тачака од чега су три улазне тачке из транспортног система Гастранс д.о.о. Нови Сад, једна улазна тачка из транспортног система FGSZ, једна улазна тачка из транспортног система Булгатрансгаз, једна улазна тачка из подземног складишта Банатски Двор и девет улазних тачака из поља за производњу природног гаса.

Транспортни систем којим управља Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад 01. јануара 2024. године има 249 излазних тачака, од тога су три излазне тачке у транспортни систем у другој земљи у излазној тачки Зворник, једна излазна тачка у ПСГ Банатски Двор и 245 излазне тачке у Србији, од чега две излазне тачке могу бити и улазне

тачке у транспортни систем којим управља Yügorosgas Transport д.о.о. Ниш. Остали излазне тачке Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад су за дистрибутивне системе и крајње купце.

Транспортни систем којим управља Yügorosgas Transport д.о.о. Ниш 01. јануара 2024. године је имао 2 улаза из транспортног систем којим управља Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад који могу бити и излази из транспортног система. Број осталих излаза је 7, од тога су 2 излаза за крајње купце и 5 излаза у дистрибутивне системе.

Са циљем поједностављења израчунавања просечне удаљености пондерисане капацитетом између улазних и излазних тачака, девет улазних тачака из поља за производњу природног гаса су претворене у једну хомогену улазну тачку, с обзиром да њихов укупни уговорени капацитет чини само 4% уговорених капацитета на улазима у транспортни систем Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад. За израчунавање дужине транспорта до излазних тачака коришћена је локација најзначајније улазне тачке из поља за производњу природног гаса која обезбеђује 74% свих капацитета из поља за производњу природног гаса.

Иако су израчунате просечне удаљености пондерисане капацитетом за све улазне тачке из другог транспортног система и свих излазних тачака, због развоја конкуренције између различитих улазних тачака из другог транспортног система и поједностављења тарифа, а у складу са међународним искуствима, утврђена је јединствена тарифа за хомогени скуп тачака за све улазне тачке из другог транспортног система.

Иако су израчунате просечне удаљености пондерисане капацитетом за све излазне тачке у Србији од свих улазних тачака, због једнаког статуса свих излазних тачака у Србији и поједностављења тарифа, а у складу са међународним искуствима, утврђена је јединствена тарифа за хомогени скуп тачака који чине све излазне тачке у Србији, изузев излаза у ПСГ Банатски Двор. Излазна тачака интерконектор има посебну тарифу, с обзиром да је просечна дужина транспорта пондерисана капацитетом за интерконектор значајно већа, износи 248 km, у односу на просечну дужину транспорта пондерисана капацитетом за излазу тачку домаћа потрошња од 160 km.

[Г] Додатне техничке информације о транспортном систему

Максимални радни притисак свих гасовода Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад је 50 bar, изузев гасовода Госпођинци – ПСГ Банатски Двор у коме је максимални радни притисак 75 bar. Транспортни систем има гасоводе различитих пречника, а највећи је 762 mm. Транспортни систем има једну компресорску станицу у Батајници. Компресорска станица има пет компресорских јединаца, а свака од њих је снаге 870 kW. Компресорска станица Батајница повећава притисак природног гаса у гасоводу Батајница Зворник за потребе прекограничног транспорта.

Максимални радни притисак свих гасовода Yügorosgas Transport д.о.о. Ниш је 50 bar. Транспортни систем има гасоводе различитих пречника, а највећи је 530 mm.

[2] Вредности предложених прилагођавања тарифа за капацитет

[А] Предложени попусти за улазну тачку из подземног складишта природног гаса и за излазну тачку излаз у подземно складиште природног гаса

За улазну тачку улаз складишта је примењен попуст од 90% на инцијалну тарифу утврђену Методологијом.

За излазну тачку излаз складиште је примењен попуст од 90% на инцијалну тарифу утврђену Методологијом.

[Б] Предложени попусти за улазну тачку из LNG терминала

Није применљиво, јер на улаз у транспортни систем није повезан ни један LNG терминал.

[Ц] Предложени попусти за улазне тачке и излазне тачке које су развијене да прекину изолацију

Није применљиво јер транспортни систем није изолован.

[3] Оквирне референтне цене

[A] Оквирне референтне цене за све улазне и све излазне тачке

Оквирне референтне цене за Транспортгас Србија д.о.о, Нови Сад:

Назив тарифе	2024/2025 (динари/kWh/дан)	2025/2026 (динари/kWh/дан)	2026/2027 (динари/kWh/дан)
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "улазни капацитет из транспортног система"	15,5569	16,1639	16,7946
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "улазни капацитет производња"	11,1267	11,7921	12,7433
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "улазни капацитет складиште"	1,0916	1,1569	1,2261
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "излазни капацитет домаћа потрошња"	12,8672	13,3693	13,8910
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "излазни капацитет интерконектор"	16,1488	17,1145	18,1380
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "излазни капацитет складиште"	2,3515	2,4921	2,6412

Оквирне референтне цене за Yugorosgaz Transport д.о.о. Ниш:

Назив тарифе	2024/2025 (динари/kWh/дан)	2025/2026 (динари/kWh/дан)	2026/2027 (динари/kWh/дан)
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "улазни капацитет из транспортног система"	3,9120	4,2589	4,6364
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "улазни капацитет производња"			
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "улазни капацитет складиште"			
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "излазни капацитет домаћа потрошња"	3,9120	4,2589	4,6364
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "излазни капацитет интерконектор"			
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "излазни капацитет складиште"			

Оквирне референтне цене за спојене транспортне системе:

Назив тарифе	2024/2025 (динари/kWh/дан)	2025/2026 (динари/kWh/дан)	2026/2027 (динари/kWh/дан)
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "улазни капацитет из транспортног система"	15,8302	16,4561	17,1069
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "улазни капацитет производња"	11,6490	12,3517	13,3549
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "улазни капацитет складиште"	1,1120	1,1790	1,2502
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "излазни капацитет домаћа потрошња"	13,1212	13,6400	14,1795
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "излазни капацитет интерконектор"	16,3003	17,2837	18,3267
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "излазни капацитет складиште"	2,3953	2,5399	2,6931

[4] Процена расподеле трошкова

[A] Резултати процене расподеле трошкова

Процена расподеле трошкова за капацитет

Одобрени приход од услуге транспорта за тарифни период распоређује се 100% на тарифне елементе за капацитет.

Процена расподеле трошкова за енергент

Није применљиво, јер Методологија нема тарифе за енергент.

[Б] Компоненте процене расподеле трошкова

Процена расподеле трошкова за капацитет

Индекс поређења расподеле трошкова за капацитет, Por_k се израчунава на основу формуле:

$$Por_k = \frac{2 * |U_k^{tz} - U_k^{tp}|}{U_k^{tz} + U_k^{tp}} * 100\%$$

При чему су:

$$U_k^{tz} = \frac{P_k^{tz}}{F_k^{tz}}$$

P_k^{tz} је приход од тарифа заснованих на капацитету који се наплаћује за транспорт у оквиру система, у динарима;

F_k^{tz} је збир планираних уговорених капацитета на свакој улазној и излазној тачки или кластеру тачака за транспорт у оквиру система, у kWh/дан;

$$U_k^{tp} = \frac{P_k^{tp}}{F_k^{tp}}$$

P_k^{tp} је приход од тарифа заснованих на капацитету који се наплаћује за транспорт у други систем у динарима;

F_k^{tp} је збир планираних уговорених капацитета на свакој улазној и излазној тачки или кластеру тачака за транспорт у други систем, у kWh/дан;

Процена расподеле трошкова за енергент

Није применљиво, јер Методологија нема тарифе за енергент.

[Ц] Детаљи компоненти процене расподеле трошкова

Процена расподеле трошкова за капацитет за спојене транспортне системе

у хиљадама динара

Опис	2024/2025
Укупни приход од капацитета	4.274.822
% Прихода од капацитета на улазима	50%
% Прихода од капацитета на излазима	50%
Приход од капацитета на улазима	2.137.411
Приход од капацитета на излазима	2.137.411
Приход од капацитета на улазима за транспорт у оквиру система	1.911.153
Приход од капацитета на улазима за транспорт у други систем	226.258
Приход од капацитета на излазима за транспорт у оквиру система	1.904.433
Приход од капацитета на излазима за транспорт у други систем	232.978
Укупан приход за транспорт у оквиру система	3.815.586
Укупан приход за транспорт у други систем	459.236

у kWh/дан

Планирани капацитет на улазима за транспорт у оквиру система	149.329.266
Планирани капацитет на излазима за транспорт у оквиру система	152.435.578
Укупно планирани капацитет за транспорт у оквиру система	301.764.844
Планирани капацитет на улазима за транспорт у други систем	14.292.816
Планирани капацитет на излазима за транспорт у други систем	14.292.816
Укупно планирани капацитет за транспорт у други систем	28.585.632

динари/kWh/дан

Количник прихода и капацитета за транспорт у оквиру система	12,6455
Количник прихода и капацитета за транспорт у други систем	16,0653

Индекс поређења расподеле трошкова за капацитет	23,8%
---	-------

Индекс поређења расподеле трошкова за капацитет, израчунат у складу са чланом 5. Уредбе о мрежним правилима о хармонизованим тарифама за транспорт природног гаса, за прекогранични транспорт и транспорт у Србији износи: 23,8%.

Индекс поређења расподеле трошкова за капацитет је већи од 10%, јер се при израчунавању овог индекса као критеријум за расподелу трошкова узимају у обзир само планирни капацитети. Методологија заснована на удаљености пондерисана капацитетом у складу са чланом 8. Уредбе, за расподелу трошкова између улазних и излазних тачака као критеријум за расподелу трошкова поред плана уговорених капацитета узима у обзир и удаљеност између улазних и излазних тачака, односно дужину транспорта. Дужине транспорта за транспорт природног гаса у други систем, односно удаљеност између улазних тачака и излазне тачке интерконектор су следеће: од улазне тачке из транспортног система 252,76 km, од улазне тачке складиште 235,31 km и од улазне тачке производња 219,77 km. Дужине транспорта за транспорт природног гаса у оквиру система за потребе корисника у Србији, односно између улазних тачака и излазне домаћа потрошња су следеће: од улазне тачке из транспортног система 165,29 km, од улазне тачке складиште 146,47 km и од улазне тачке производња 122,33 km. Дужина транспорта природног гаса у други систем од свих улазних тачака је значајно већа од дужине транспорта од тих истих улазних тачака до излаза за потребе корисника у Србији. Преко улазне тачке из транспортног система се реализује целокупан транспорт за излазну тачку интерконектор и целокупан увоз природног гаса за кориснике у Србији. Дужина транспорта од улазне тачке из транспортног система је за излазну тачку интерконектор 53% већа него за излаз домаћа потрошња.

Процена расподеле трошкова за енергент

Није применљиво, јер Методологија нема тарифе за енергент.

[5] Оцена Методологије за одређивање референтне цене

[А] Методологија за одређивање референтне цене омогућава корисницима система да рачунају и тачно предвиде референтне цене

Методологија је у складу са принципима недискриминације, јер се тарифе за кориснике транспортног система рачунају на основу капацитета и дужине транспорта између улазних и излазних тачака транспортног система, односно на начин који је у складу са препорученом методологијом из члана 8. Уредбе. Методологија је транспарентна, јер постоји само шест тарифа за капацитет, које се одређују као количник дела одобреног прихода оператора транспортног система и планираних капацитета за три улазне и три излазне тачке или кластера тачака. Тако да корисници система могу да једноставно израчунају и предвиде тарифе, односно референтне цене.

Корисницима система је омогућено да репродукују израчунавање тарифа и да тачно предвиде референтне цене, с обзиром да се Методологија објављује на интернет страници АЕРС-а. Оператор транспортног система има обавезу да на својој интернет страници објави одлуку са ценама приступа систему за наредни регулаторни период.

[Б] Методологија за одређивање референтне цене обрачунава стварне трошкове настале за услугу транспорта узимајући у обзир ниво комплексности транспортног система

Методологија за одређивање референтне цене засноване на удаљености пондерисана капацитетом (CWD методологија) је изабрани модел методологије референтне цене, јер је адекватан за комплексност транспортног система који има три врсте улаза (из другог транспортног система, из подземног складишта гаса и из производње) и три врсте излаза (у други транспортни систем, домаћи излази и излаз у подземно складиште гаса).

Транспортни систем на који се односи Методологија је релативно једноставан у поређењу са неким другим транспортним системима, па је утврђено је да нема потребе, нити би се једноставно могли имплементирати локацијски сигнали.

Методологија обезбеђује високи ниво повезивања тарифа са стварним трошковима транспорта зато што се тарифе заснивају на факторима који утичу на трошкове као што су уговорени капацитет и дужина транспорта.

[Ц] Методологија за одређивање реферетне цене обезбеђује недискриминацију и спречава унакрсно субвенционисање узимајући у обзир оцену расподеле трошкова из члана 5. Уредбе о мрежним правилима о хармонизованим тарифама за транспорт природног гаса

Методологија узима у обзир стварне оправдане трошкове оператора транспортног система. Приход од услуга транспорта оператора транспортног система се обезбеђује 100% на основу тарифа за капацитет које плаћају сви корисници система у зависности од уговореног капацитета и удаљености између улаза и излаза из транспортног система.

[Д] Методологија за одређивање реферетне цене обезбеђује да ризик значајне промене количина у транспортном систему не прослеђује крајњим купцима у оквиру транспортног система

Дозвољени приход оператора транспортног система се обезбеђује 100% на основу тарифа за капацитет, тако да промена транспортованих количина природног гаса неће изазвати промену реферетних цена за крајње купце.

[Е] Методологија за одређивање реферетне цене обезбеђује да реферетне цене не угрозе прекогранични транспорт

Предложене реферетне цене не угрожавају прекогранични транспорт, чак га и стимулишу, с обзиром да се сви трошкови повезани са једином компресорском станицом на транспортном систему расподељују подједнако на све излазе са транспортног система у складу са уговореним капацитетима и дужином транспорта, иако је компресорска станица изграђена са циљем да омогући адекватне притиске за прекогранични транспорт. Наиме, излазни капацитети за прекогранични транспорт чине око 10% излазних капацитета са транспортног система, а прекогранични транспорт чини око 90% количина за које се користи компресорска станица, па самим тим и 90% трошкова компресорске станице.

[6] Поређење са CWD (capacity weighted dinase) методологијом

[А] Поређење када је предложена Методологија за одређивање референтне цене различита од CWD методологије

Није применљиво, јер је Методологија CWD методологија.

[Б] Поређење индикативних реферетних цена када је Методологија за одређивање реферетне цене различита од CWD методологије

Није применљиво, јер је Методологија CWD методологија.

ДОЗВОЉЕНИ ПРИХОД ОПЕРАТОРА ТРАНСПОРТНОГ СИСТЕМА

[7] Индикативне информације

[А] Дозвољени приход

Обрачун дозвољеног прихода оператора транспортног система у тарифном периоду током регулаторног периода врши се применом формуле:

$$ДП_t = ПТ_t + ПНТ_t$$

где су:

ДП_т – дозвољени приход оператора транспортног система у периоду т (у динарима);

ПТ_т – приход од услуга транспорта оператора транспортног система у периоду т (у динарима) и

ПНТ_т – приход од услуга које нису услуге транспорта оператора транспортног система у периоду т (у динарима).

Приход од услуга транспорта оператора транспортног система остварује се од тарифа за транспорт заснованих на капацитету. Приход од услуга које нису услуге транспорта оператора транспортног система су приходи од пружања нестандартних услуга и приходи од услуга прикључења на систем за транспорт природног гаса.

Дозвољен приход у хиљадама динара:

Опис	2024/2025	2025/2026	2026/2027
Дозвољен приход за Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад	4.198.482	4.449.438	4.715.401
Дозвољен приход за Yugorosgaz Transport д.о.о. Ниш	78.274	85.212	92.767
Дозвољен приход за спојени транспортни систем	4.276.756	4.534.650	4.808.168

[Б] Приход од услуге транспорта

Приход од услуге транспорта у хиљадама динара:

Опис	2024/2025	2025/2026	2026/2027
Приход од услуге транспорта за Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад	4.196.582	4.447.538	4.713.501
Приход од услуге транспорта за Yugorosgaz Transport д.о.о. Ниш	78.241	85.177	92.729
Приход од услуге транспорта за спојени транспортни систем	4.274.823	4.532.715	4.806.230

[Ц] Приходи од услуге транспорта подељени на приходе од капацитета и од енергента

Приходи од тарифа за капацитет у хиљадама динара:

Опис	2024/2025	2025/2026	2026/2027
Приходи од тарифа за капацитет за Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад	4.196.582	4.447.538	4.713.501
Приходи од тарифа за капацитет за Yugorosgaz Transport д.о.о. Ниш	78.241	85.177	92.729
Приходи од тарифа за капацитет за спојени транспортни систем	4.274.823	4.532.715	4.806.230

Нема тарифа за енергент, па нема ни прихода од тарифа за енергент.

[Д] Приходи од услуге транспорта подељени на приходе од капацитета на улазима у транспортни систем и на приходе од капацитета на излазима из транспортног система

Приходи од тарифа за капацитет на улазима у хиљадама динара:

Опис	2024/2025	2025/2026	2026/2027
Приходи од тарифа за капацитет на улазима за Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад	2.098.291	2.223.769	2.356.751
Приходи од тарифа за капацитет на улазима за Yugorosgaz Transport д.о.о. Ниш	39.120	42.589	46.364
Приходи од тарифа за капацитет на улазима за спојени транспортни систем	2.137.411	2.266.358	2.403.115

Приходи од тарифа за капацитет на излазима у хиљадама динара:

Опис	2024/2025	2025/2026	2026/2027
Приходи од тарифа за капацитет на излазима за Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад	2.098.291	2.223.769	2.356.751
Приходи од тарифа за капацитет на излазима за Yugorosgaz Transport д.о.о. Ниш	39.120	42.589	46.364
Приходи од тарифа за капацитет на излазима за спојени транспортни систем	2.137.411	2.266.358	2.403.115

[Е] Приходи од услуге транспорта подељени на приходе од домаћих корисника система на улазним и излазним тачакама и на приходе од прекограничних корисника система на улазним и излазним тачакама

Приходи од домаћих корисника система на улазима и на излазима из транспортни систем у хиљадама динара:

Опис	2024/2025	2025/2026	2026/2027
Приходи од домаћих корисника система на улазима за Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад	1.875.939	1.992.741	2.116.709
Приходи од домаћих корисника система на улазима за Yugorosgaz Transport д.о.о. Ниш	39.120	42.589	46.364
Приходи од домаћих корисника система на улазима за спојени транспортни систем	1.911.153	2.031.154	2.158.609
Приходи од домаћих корисника система на излазима за Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад	1.864.479	1.979.154	2.097.508
Приходи од домаћих корисника система на излазима за Yugorosgaz Transport д.о.о. Ниш	39.120	42.589	46.364
Приходи од домаћих корисника система на излазима за спојени транспортни систем	1.904.433	2.019.325	2.141.175

Приходи од прекограничних корисника система на улазима и на излазима из транспортни систем у хиљадама динара:

Опис	2024/2025	2025/2026	2026/2027
Приходи од прекограничних корисника система на улазима за Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад	222.352	231.028	240.042
Приходи од прекограничних корисника система на улазима за Yugorosgaz Transport д.о.о. Ниш			
Приходи од прекограничних корисника система на улазима за спојени транспортни систем	226.258	235.204	244.506
Приходи од прекограничних корисника система на излазима за Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад	230.812	244.615	259.243
Приходи од прекограничних корисника система на излазима за Yugorosgaz Transport д.о.о. Ниш			
Приходи од прекограничних корисника система на излазима за спојени транспортни систем	232.978	247.033	261.936

ИНФОРМАЦИЈЕ О ТАРИФАМА ЗА ЕНЕРГЕНТ И УСЛУГЕ КОЈЕ НИСУ УСЛУГЕ ТРАНСПОРТА

[8] Тарифе за енергент у складу са чланом 4 (3) 1) Уредбе о хармонизованим тарифама

[А] Начин утврђивања

Није применљиво, јер нема тарифа за енергент.

[Б] Учешће прихода од тарифа за енергент у укупном дозвољеном приходу

Није применљиво, јер нема тарифа за енергент.

[Ц] Индикативне тарифе за енергент

Није применљиво, јер нема тарифа за енергент.

[9] Накнаде за остваривање допунског прихода у складу са чланом 4 (3) 2) Уредбе о хармонизованим тарифама

[А] Начин утврђивања

Није применљиво, јер нема накнаде за остваривање допунског прихода.

[Б] Учешће прихода од накнада за остваривање допунског прихода у укупном дозвољеном приходу

Није применљиво, јер нема накнаде за остваривање допунског прихода.

[Ц] Индикативне накнаде за остваривање допунског прихода

Није применљиво, јер нема накнаде за остваривање допунског прихода.

10] Информације о услугама које нису услуге транспорта и нуде се корисницима система

[А] Тарифна методологија за услуге које нису услуге транспорта

Приход од услуга које нису услуге транспорта оператора транспортног система су приходи од пружања нестандартних услуга и приходи од услуга прикључења на систем за транспорт природног гаса. Приходи од услуга које нису услуге транспорта оператор транспортног система остварује од тарифа за услуге које нису услуге транспорта, а које су одређене у акту о ценама нестандартних услуга и акту о трошковима прикључења донетим у складу са Законом, и које одговарају трошковима, недискриминаторне су, објективне и транспарентне и наплаћују се од лица која користе конкретну услугу која није услуга транспорта у циљу свођења међусобног субвенционисања између корисника система на најмању могућу меру. Приходи од нестандартних услуга су приходи које оператор транспортног система остварује пружајући услуге на захтев купца односно корисника система или услуге у циљу отклањања последица поступања купца односно корисника система супротно прописима, на основу акта оператора транспортног система о ценама нестандартних услуга као што су: приходи по основу издавања одобрења са условима за извођење радова у заштитном појасу цевовода, приходи по основу обуставе испоруке природног гаса, приходи по основу издавања мишљења за потребе прибављања енергетске дозволе и други приходи. Методологијом за одређивање трошкова прикључења на систем за транспорт и дистрибуцију природног гаса је прописано да прикључак на транспортну мрежу представља индивидуални прикључак и да оператор система одређује висину трошкова прикључења према оним трошковима, односно трошковима оних елемената структуре трошкова прикључења које стварно има. Методологија за одређивање трошкова прикључења на систем за транспорт и дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, бр. 42/16 и 140/22) објављена је интернет страници Агенције <https://www.aers.rs/Index.asp?l=1&a=93#PR11>.

[Б] Учешће прихода од тарифа које нису услуге транспорта у укупном дозвољеном приходу

У укупном дозвољеном приходу укључени су само приходи од нестандартних услуга који нису приходи од услуга транспорта. Учешће прихода од тарифа које нису услуге транспорта у укупном дозвољеном приходу је 0,04% за Yügorosgaz Transport д.о.о. Ниш, односно 0,05% за Транспортгас Србија д.о.о Нови Сад и за спојени транспортни систем.

[Ц] Како се приход од услуга које нису услуге транспорта усклађује са укупним дозвољеним приходом

Није предвиђено усклађивање услуга које нису услуге транспорта

Д] Индикативне тарифе за услуге које нису услуге транспорта

Одлуке о давању сагласности на акте оператора о ценама нестандартних услуга објављене су на интернет страници Агенције <https://www.aers.rs/Index.asp?l=1&a=94.7>.

ПОРЕЂЕЊЕ ТАРИФА И ТАРИФНИХ МОДЕЛА

[11] Поређење оквирних референтних цена са сада важећим тарифама и оквирним референтним ценама у регулаторном периоду

[А] Поређење сада важећих тарифа и оквирних референтних цена за нови тарифни период

Поређење важећих и оквирних референтних цена за нови тарифни период за Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад:

Назив тарифе	Важеће тарифе	Оквирне референтне цене за нови тарифни период
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "улазни капацитет из транспортног система"	13,303	15,5569
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "улазни капацитет производња"	17,548	11,1267
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "улазни капацитет складиште"	10,661	1,0916
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "излазни капацитет домаћа потрошња"	7,619	12,8672
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "излазни капацитет интерконектор"	28,853	16,1488
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "излазни капацитет складиште"	-	2,3515
Тарифа „енергент домаћа потрошња“	0,044	-
Тарифа „енергент интерконектор“	0,050	-

Поређење важећих и оквирних референтних цена за нови тарифни период за Yugorosgaz Transport д.о.о. Ниш:

Назив тарифе	Важеће тарифе	Оквирне референтне цене за нови тарифни период
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "улазни капацитет из транспортног система"	3,392	3,9120
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "улазни капацитет производња"	-	-
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "улазни капацитет складиште"	-	-
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "излазни капацитет домаћа потрошња"	2,526	3,9120
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "излазни капацитет интерконектор"	-	-
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "излазни капацитет складиште"	-	-
Тарифа „енергент домаћа потрошња“	0,022	-
Тарифа „енергент интерконектор“	-	-

Тарифе за спојене транспортне системе нису предмет важеће Методологије за одређивање цене приступа систему за транспорт природног гаса.

Важеће цене приступа систему за транспорт природног гаса на које је Савет Агенције за енергетику Републике Србије дао сагласност налазе се на <https://www.aers.rs/Index.asp?l=1&a=22.05&tp=TarifeG>.

[Б] Поређење оквирних референтних цена за нови тарифни период и оквирних референтних цена за друге тарифне периоде у истом регулаторном периоду

Оквирне референтне цене за Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад:

Назив тарифе	2024/2025 (динари/kWh/дан)	2025/2026 (динари/kWh/дан)	2026/2027 (динари/kWh/дан)
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "улазни капацитет из транспортног система"	15,5569	16,1639	16,7946
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "улазни капацитет производња"	11,1267	11,7921	12,7433
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "улазни капацитет складиште"	1,0916	1,1569	1,2261
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "излазни капацитет домаћа потрошња"	12,8672	13,3693	13,8910
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "излазни капацитет интерконектор"	16,1488	17,1145	18,1380
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "излазни капацитет складиште"	2,3515	2,4921	2,6412

Оквирне референтне цене за Yugorosgaz Transport д.о.о. Ниш:

Назив тарифе	2024/2025 (динари/kWh/дан)	2025/2026 (динари/kWh/дан)	2026/2027 (динари/kWh/дан)
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "улазни капацитет из транспортног система"	3,9120	4,2589	4,6364
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "улазни капацитет производња"			
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "улазни капацитет складиште"			
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "излазни капацитет домаћа потрошња"	3,9120	4,2589	4,6364
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "излазни капацитет интерконектор"			
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "излазни капацитет складиште"			

Оквирне референтне цене за спојене транспортне системе:

Назив тарифе	2024/2025 (динари/kWh/дан)	2025/2026 (динари/kWh/дан)	2026/2027 (динари/kWh/дан)
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "улазни капацитет из транспортног система"	15,8302	16,4561	17,1069
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "улазни капацитет производња"	11,6490	12,3517	13,3549
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "улазни капацитет складиште"	1,1120	1,1790	1,2502
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "излазни капацитет домаћа потрошња"	13,1212	13,6400	14,1795
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "излазни капацитет интерконејтор"	16,3003	17,2837	18,3267
Годишња тарифа за непрекидни капацитет за тарифни елемент "излазни капацитет складиште"	2,3953	2,5399	2,6931

[Ц] Упрошћени тарифни модел, који се редовно ажурира, који ће омогућити корисницима система да рачунају трошкове транспорта по сада важећим тарифама и по индикативним тарифама

Оператор траспортног система Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад на својој интернет страни <https://www.transportgas-srbija.rs/za-korisnike/kalkulator-za-zakup-kapaciteta/> је објавио калкулатор који омогућава корисницима израчунавање укупног трошка коришћења транспортног система у зависности од уговорених капацитета улазних и/или излазних тачака у складу са важећом методологијом за одређивање цене приступа систему за транспорт природног гаса, а који ће бити ажуриран након одређивања цена приступа системима за транспорт природног гаса за гасну годину 2025/2026 од стране Агенције.

[Д] Објашњење како се користи упрошћени тарифни модел

Оператор траспортног система ће одмах након одређивања цена приступа системима за транспорт природног гаса за гасну годину 2025/2026 од стране Агенције, објавити упутство за калкулатор који корисницима омогућава израчунавање укупног трошка коришћења транспортног система у зависности од уговорених капацитета улазних и/или излазних тачака.

ФИКСНА ЦЕНА У РЕЖИМУ МАКСИМАЛНЕ ЦЕНЕ

[12] Када се нуди фиксна цена у режиму максималне цене за постојеће капацитете

[А] Навести предложени индекс

Није применљиво, јер се за обрачун цене на тачкама интерконејције не користи приступ фиксне цене, него се користи приступ променљиве цене.

[Б] Навести предложен начин израчунавања премије за ризик

Није применљиво, јер се за обрачун цене на тачкама интерконејције не користи приступ фиксне цене, него се користи приступ променљиве цене.

[Ц] Навести како се на основу коришћене премије за ризик израчунава приход

Није применљиво, јер се за обрачун цене на тачкама интерконејције не користи приступ фиксне цене, него се користи приступ променљиве цене.

[Д] На којим тачкама интерконеције се овај приступ примењује

Није применљиво, јер се за обрачун цене на тачкама интерконеције не користи приступ фиксне цене, него се користи приступ променљиве цене.

[Е] За који тарифне периоде је предложен овај приступ

Није применљиво, јер се за обрачун цене на тачкама интерконеције не користи приступ фиксне цене, него се користи приступ променљиве цене.

[Ф] Процес понуде капацитета на тачкама интерконеције где се предложена оба и приступ фиксне цене и приступ променљиве цене

Није применљиво, јер се за обрачун цене на тачкама интерконеције неће користити приступ фиксне цене, него ће се користити приступ променљиве цене.